

Het is mijn stellige indruk dat de invoering van een verplichte quarantaine voor inreizigers voornamelijk beoogt niet-noodzakelijke reizen te ontmoedigen, en zelfs dat in aanmerking genomen een kleiner effect zal hebben op de besmettingsgraad in Nederland dan gelijksoortige alternatieve maatregelen. Het is daarom maar de vraag of dit als een proportionele maatregel gezien kan worden.

Weliswaar wordt het dringende advies tot thuisquarantaine slecht nageleefd, maar dit geldt zowel voor inreizigers (30%), als voor personen met symptomen (31%), Covid-contacten (61%) of besmette huisgenoten (57%), en zelfs voor degenen die zelf positief getest zijn (73%). (Cijfers RIVM.)

Dat de naleving slechter is onder inreizigers dan onder, bijvoorbeeld, positief geteste personen moet niet gezien worden als een aanwijzing dat bij de eersten de meeste winst te behalen is. Integendeel, het is een illustratie van het feit dat de personen in de verschillende groepen dondersgoed doorhebben dat er verschillen zijn in hun kans besmet te zijn, en zij hun gedrag daarop afstemmen.

Immers, voor een positief geteste is die kans grofweg 100%, terwijl voor een inreiziger de kans dat hij besmet is minimaal is, en in ieder geval een stuk kleiner dan voor een gemiddeld lid van de Nederlandse bevolking dat per slot van rekening niet in de afgelopen 72 uur tweemaal negatief getest is.

We kunnen voor elke groep uitrekenen: de niet-naleving van de quarantaine, vermenigvuldigd met de kans dat een groepslid besmet is, vermenigvuldigd met het aantal personen in de groep. De meeste winst is te behalen voor de groep waarvan dit getal het grootst is.

Voor positief getesten is dit getal gelijk aan 25%, maal praktisch 100%, maal 5.380 positieve tests per dag (waarde 11 maart Corona dashboard).

Het aantal aankomende (non-transfer) reizigers op schiphol was in januari gemiddeld ongeveer 5.100 per dag (cijfer schiphol.nl). Met een niet-naleving van 70% moet de kans dat een aankomend reiziger besmet is zeker 37% zijn om het getal van de positief getesten te evenaren. Dat is absurd en niet realistisch. In werkelijkheid is de kans per definitie meer dan twee en waarschijnlijk zelfs meer dan drie ordes van grootte kleiner.

Dit impliceert dat een maatregel die het aantal personen dat positief test en vervolgens in quarantaine gaat met één procent weet te verhogen, al een beter effect heeft dan een maatregel die door ontmoediging het aantal inreizigers halveert en een perfecte naleving van 100% weet te realiseren.

Natuurlijk speelt de handhaafbaarheid een rol. Met een registratiesysteem kunnen inkomende reizigers in beeld komen en gevolgd worden. Maar positief getesten zijn per definitie al in beeld. En het argument dat een quarantaineplicht de testbereidheid fors zou verminderen snijdt geen hout. 70% van de positief getesten was bereid daarna in quarantaine te gaan. Deze 70% zal die bereidheid niet verliezen als hun quarantaine niet vrijwillig, maar verplicht zou zijn geweest.

Mijn voorlopige conclusie is dat het wetsvoorstel tot invoering van een quarantaineplicht zich op de verkeerde groep richt, en als zodanig de toets der proportionaliteit waarschijnlijk niet kan doorstaan.